425g

REFERENTIE No: 9841

INFORMATIECOPIE:
mp
wnd mp
z
dbi,-/pl

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
'S-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 184000-284

Copie No: 14

Dir./Afd.:
Visie:
AG. No:
Dossier:

ONTVANGEN CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:
25 augustus 1955.

PLAATS EN DATUM VAN AFZENDING:
djakarta, 25 augustus 1955

BESTEMD VOOR: min. v. b.z.

PARAAF/OPM.:

geheim.

referte mijn vierhonderdvijfentachtig stp
de vraag die mij allereerst heeft beziggehouden is deze of de rede van de president van zeventien augustus te voren aan het kabinet was voorgelegd en in hoeverre daarmee eventueel instemming was betuigd stp
het lijkt wel zeker dat de regering de speech niet vooraf heeft gezien stp
ik vernam n l uit zeer goede bron dat de premier de president op de zestiende getracht heeft te spreken te krijgen doch zonder succes en dat de ministerpresident door de rede quo onaangenaam was getroffen unquo stp maar zelfs al zou dit stuk tevoren aan het kabinet zijn voorgelegd cma kan men cma naar mijn mening dit kabinet er moeilijk voor verantwoordelijk stellen stp men kan immers bezwaarlijk verwachten dat de nieuwe regering reeds in de eerste dagen van haar optreden het op een ernstig conflict met de president zou kunnen laten aankomen stp een krachtme ting zou mogelijk aftreden van het kabinet impliceren stp
moh natsir deelde mij in dit verband mede dat de regering van sukarno s veelvuldige speeches meestal geen voorkennis draagt en dat zij eerst achteraf eventueel kan blijk geven hiermede niet in te stemmen stp ik kreeg de indruk dat natsir bedoelde te zeggen dat de regering dit in het onderhavige geval niet zou nalaten stp
wat de rede zelf betreft cma constateer ik dat aan nieuw guinea meer aandacht werd besteed dan verleden jaar stp terwijl bij een tien jarige herdenking van de proclamatie uiteraard anti koloniale en voor ons minder aangename uitspraken te verwachten waren cma waren er onnodig onplezierige noten in te onderkennen stp
in het algemeen ben ik geneigd de reeds elders vermelde mening van mijn pakistan collega te delen dat de rede mede beoogde de huidige regering te embarrasseren stp
mijn britse collega vond op de rede weinig aan te merken wat het home front aanging stp mijn india collega achtte de president bij de ontwikkelingen ten achter stp een enkele collega vond de rede zo anti nederlands dat hij zich

-2-

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.
4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

1027 8 6909 55 (10345)
Kenmerk: Van Bylandt 503.
©BuZa, archief BZ, ingekomen codetel. Djakarta 1955
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/NederlandsIndonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/19734

ONTVANGEN CODEBERICHT

VERVOLGBLAD

Ref. No: 9841

Rubricering: geheim.

had afgevraagd of ik de avondreceptie zou bijwonen stp ook de oostenrijkse collega cma die uit bangkok was overgekomen cma uitte zijn verbazing over de toon stp mijn italiaanse collega daarentegen was van een heel ander gevoelen cma hij vond belangrijk de wens naar betere verhoudingen die hij meende te onderkennen stp de bedreigingen met moreel en physiek geweld tegen de overblijfselen van het nederlands imperialisme bleek hij niet zwaar te nemen stp mijn amerikaanse collega beperkte zich tot weinig zeggend commentaar stp

het viel mij voorts op dat mijn collega s weinig aandacht hebben geschonken aan de toespraak die de president op de zestiende richtte tot het z g volkscongres hk zie mijn vierhonderdachtentachtig slhk en waarin hij zijn instemming betoonde met de ekstreme anti nederlandse resoluties waartoe dit gezelschap kwam stp

bylandt vijfhonderdendrie stp

1. Op een codeber. mag telegr. niet in open taal worden geantwoord.
2. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.
3. Afschriften van codeber. mogen uitsluitend door de Afd. Verbindingen worden vervaardigd.
4. Over de inhoud van een codebericht mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.

8527 - '55 (7419)

Nummer ... 4259

Bijlage .....

Nationale feestdag in Indonesië

Rede van Sukarno

President Sukarno heeft ter gelegenheid van de tiende verjaardag van de onafhankelijkheid van Indonesië een rede gehouden.

Het meest de aandacht trok zijn verklaring, dat de verkiezingen volgende maand zullen moeten worden gehouden en dat degenen, die dat willen beletten „verraders zijn van de revolutie, van het heilige recht van het Indonesische volk, van de democratie en van de republiek".

De bitterste woorden reserveerde de president echter voor de Nederlandse weigering met Indonesië te onderhandelen over Westelijk Nieuw-Guinea. „Indien de Nederlanders nog steeds goede betrekkingen tussen Indonesië en Nederland wensen — als de term goede betrekkingen tenminste nog inhoud heeft voor de Nederlanders — laat hen dan accepteren, waar wij op aandringen en waar de Aziatisch-Afrikaanse conferentie op aandrong, om onderhandelingen te openen over de machtsoverdracht in Nederlands Nieuw-Guinea aan Indonesië. Wat is hun bedoeling met hun witboek, dat ze iedereen onder de neus duwen? Willen ze inlichtingen aan de man brengen, die de naam van Indonesië zwart maken? Wat zijn hun bedoelingen als ze mensen in hun land toestaan de beweging voor een republiek in de Zuid-Molukken, die klaarblijkelijk de veiligheid in Indonesië wil vernietigen, te steunen? Hoe kan een man als Westerling met zijn misdaadregister nog steeds worden toegestaan plannen te smeden en ze bijna ten uitvoer te leggen om naar Indonesië terug te keren en zijn vreselijke daden te herhalen? Waardoor worden de Nederlanders gedreven als ze overal rondspeuren naar iemand om de weinige Nederlandse gevangenen te verdedigen die beschuldigd zijn van misdadige activiteiten in Indonesië?"

De president kondigde aan, dat Indonesië volgende maand de Verenigde Naties wederom zal verzoeken inzake Westelijk Nieuw-Guinea te interveniëren.

Sukarno uitte ook striemende woorden jegens de fanatieke Mohammedaanse terroristen, die het land onveilig maken en spoorde Indonesië aan deze bandieten of in het rechte spoor terug te brengen of ze krachtdadig uit te roeien.

Sukarno onderstreepte in zijn rede voorts het belang van industrialisatie, die een zaak van leven of dood voor Indonesië is geworden.